

Skríning pečene odhalil závažné ochorenie u každého deviatego Slováka. Je to alarmujúce, hovorí hepatológ	2
Online, mediaweb.hnonline.sk, 26. 5. 2023, 7:00	
Uskutočnil sa Jeden deň vysokoškoláka na Lekárskej fakulte UPJŠ	3
Online, zdravoteka.sk, 26. 5. 2023, 8:17	
Na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach otvorili nové laboratória pre biovedný výskum	5
Tlač, Stavebné noviny, 26. 5. 2023	
Povedzme si pravdu: Tu máme problém v oblasti kyberbezpečnosti	6
Online, zive.aktuality.sk, 26. 5. 2023, 9:00	
V Košiciach korunovali kráľa univerzitného futbalu, trofej ostala doma	10
Online, kosiceonline.sk, 26. 5. 2023, 9:43	
Na 64. valnom zhromaždení SOŠV odovzdali Zlaté odznaky SOŠV	11
Online, olympic.sk, 26. 5. 2023, 10:46	
Svet okolo nás	14
Rozhlas, Svet okolo nás, 26. 5. 2023, 14:48	
Maslo alebo margarín	15
Televízia, Televízne noviny, 27. 5. 2023, 19:56	
Uzavreli zmluvu s firmou, s ktorou spolupráca má zefektívniť umelé oplodnenie	17
Online, najmama.aktuality.sk, 28. 5. 2023, 5:00	
Neurologička o skleróze multiplex: Spúšťa ju aj nedostatok slnka či veľmi slaná strava	18
Online, kosice.korzar.sme.sk, 28. 5. 2023, 17:15	
POZVÁNKA Reštrukturalizácia vs. preventívna reštrukturalizácia - Posledná záchrana podnikateľa? (online - živé vysielanie) - 12.6.2023	21
Online, epravo.sk, 29. 5. 2023, 0:25	

Skríning pečene odhalil závažné ochorenie u každého deviatego Slováka. Je to alarmujúce, hovorí hepatológ

26. 5. 2023, 7:00, Zdroj: mediweb.hnonline.sk, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 529 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 267 Eur

Elastografie pečene je bezbolestné vyšetrenie, v košickej univerzitnej nemocnici ho dnes poskytnú bezplatne.

Odborníci Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice (UNLP) a Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v spolupráci s odborníkmi Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta sprostredkujú dnes (26. mája) záujemcom v priestoroch košickej univerzitnej nemocnice, vyšetrenie pečene zadarmo.

Za vznikom myšlienky projektu SIRIUS stojí bývalý prezident Slovenskej hepatologickej spoločnosti (SHS) doc. MUDr. Ľubomír Skladaný, PhD. Cieľom projektu pod záštitou spoločnosti je „zmapovať výskyt chorôb pečene na Slovensku. A takisto chceme podchytiť čo najväčšie množstvo ľudí, ktorí majú počiatočné štádiá pečeňových ochorení, ale o nich vôbec netušia,“ uviedol hepatológ prof. MUDr. Peter Jarčuška, PhD., prednosta II. internej kliniky UNLP Košice a LF UPJŠ.

Cirhóza pečene

Slovensko patrí medzi krajiny s vysokým výskytom chorôb pečene. „Najčastejšou chorobou pečene je nealkoholové stukovatenie pečene, ktorá je často asociovaná s metabolickým syndrómom,“ vysvetlil Peter Jarčuška.

Ako upozornil, najčastejšou príčinou úmrtia na pečeňové choroby je alkoholová choroba pečene. Podľa dostupných údajov je na Slovensku najväčší výskyt dekompenzovanej cirhózy pečene na svete, v úmrtnosti na cirhózu pečene je Slovensko na štvrtom mieste v Európe.

„Cirhóza pečene sa veľmi často vyskytuje v produktívnom veku, v priemere skrúti život pacienta o 20 rokov. Nie je teda prekvapením, že úmrtie na cirhózu patrí medzi najčastejšie príčiny úmrtia ľudí v produktívnom veku na Slovensku, čo má nemalé celospoločenské následky,“ dodal profesor Jarčuška.

TOP lekárka Svetlana Adamcová Selčanová: Už sme zažili zlyhanie pečene aj po výživových doplnkoch

Preventívne vyšetrenie pečene je určené dospelým. Stačí vyplniť elektronický formulár a zaregistrovať sa.

Skríning

„V rámci skrínového vyšetrenia občania po vyjadrení súhlasu a vyplnení základných informácií o sebe absolvujú základné antropometrické vyšetrenie, odber kvapky krvi, z ktorého vyšetříme základné hepatálne testy a parametre metabolického syndrómu. Súčasťou vyšetrenia je vykonanie elastografie pečene (bezbolestné vyšetrenie, podobné sonografii), ktorou sa zisťuje množstvo väziva v pečeni. Týmto neinvazívnym vyšetrením vieme odhaliť bezpríznakových pacientov so závažným stupňom fibrózy pečene, ako aj pacientov s cirhózou pečene,“ objasnil doc. MUDr. Martin Janičko, PhD., hepatológ Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice, ktorý bude vyšetrenia realizovať spolu s MUDr. Svetlanou Adamcovou Selčanovou, PhD. a jej kolegami z FNŠP F. D. Roosevelta.

„Projekt sa doposiaľ stretol s veľmi pozitívnym ohlasom. Občania sa doslova hŕfnu snažia cestou existujúcej webovej stránky pátrať po miestach realizácie skríningu. Doposiaľ sme v rámci projektu vyšetřili cca 2 500 občanov, z ktorých 50% má v rámci vyšetrenia zachytenú steatózu (stukovatenie) pečene a u približne 13% sme odhalili pokročilú fibrózu pečene. To sú čísla v porovnaní s EÚ alarmujúce,“ zhrnul hepatológ.

Skríning chorôb pečene na Slovensku bude začlenený do európskeho projektu Liverscreen

Elastografické vyšetrenie nie je v súčasnosti hradené zo zdravotného poistenia, Projekt SIRIUS však ponúka toto vyšetrenie zadarmo.

„Ak počas vyšetrenia v rámci programu SIRIUS zistíme testovanému ochorenie pečene, ponúkne každému možnosť následnej zdravotnej starostlivosti v hepatologickej ambulancii UNLP Košice,“ uzavrel Peter Jarčuška.

Autor: red

Uskutočnil sa Jeden deň vysokoškolačka na Lekárskej fakulte UPJŠ [↗](#)

📅 26. 5. 2023, 8:17, Zdroj: spravy.zdravoteka.sk [↗](#), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 16 216 GRP: 0,36 OTS: 0,00 AVE: 905 Eur

Uskutočnil sa Jeden deň vysokoškolačka na Lekárskej fakulte **UPJŠ**

V dňoch 24. a 25. mája sa na našej fakulte konalo podujatie pre študentov stredných škôl nazvané Jeden deň vysokoškolačka **UPJŠ**, v rámci ktorého sa uskutočnilo desať prednášok a cvičení na rôzne témy, pričom v stredu 24. mája 2023 v budove na Triede SNP1:

◀ Na úvodnom stretnutí poskytla PR manažérka RNDr. Jaroslava Oravcová, PhD. stredoškolačkom informácie o Lekárskej fakulte **UPJŠ**, akreditovaných študijných programoch

◀ MVDr. Natália Hvizdošová, PhD. v prednáške ■ KARDIOVASKULÁRNY SYSTÉM (ukážka z predmetu Anatómia I) objasnila anatomickú stavbu srdca a popis malého a veľkého krvného obehu

◀ MDDr. Naďa Homzová v prednáške ■ LIEČBA NÁHRYZOVOU DLAHOU (ukážka z predmetu Protetika zubného lekárstva) vysvetlila príčiny a liečbu ochorenia nazvaného bruxizmus, ktoré predstavuje nadmerné zatínanie a škrípanie zubov počas spánku a zanecháva trvalé škody na stave chrupu, alebo v podobe poškodenia temporomandibulárnych kĺbov a žuvacích svalov, pričom neraz spôsobuje aj napätie v oblasti tváre a bolesti hlavy

◀ MUDr. Jakub Gazda, PhD. v prednáške ■ DIFERENCIÁLNA DIAGNOSTIKA ARTÉRIOVEJ HYPERTENZIE (ukážka z predmetu Interná medicína I) hovoril o príčinách a možnostiach liečby artériovej hypertenzie, ktorá predstavuje ochorenie spojené so zvýšeným tlakom v tepnách telového krvného obehu a je významným rizikovým faktorom pre vznik ischemickej choroby srdca, infarktu myokardu a cievnej mozgovej príhody

◀ MDDr. Vladislava Šaková na praktickom cvičení ■ AKO PREDÍŠŤ VZNIKU ZUBNÉHO KAZU (ukážka z predmetu Protetika zubného lekárstva) radila, ako predchádzať vzniku zubného kazu, ktorý predstavuje chronické infekčné neprenosné ochorenie a je najčastejšie sa vyskytujúcim ochorením ľudského organizmu spojeným s mikrobiálnou infekciou kalcifikovaných tkanív, pričom správnou dentálnou hygienou vieme jeho vzniku predísť

◀ PhDr. Jana Sušinková, PhD. na seminári nazvanom ■ ZÁSADY PRVEJ POMOCI V ŽIVOT OHROZUJÚCICH SITUÁCIÁCH v Centre simulátorovej a virtuálnej medicíny (ukážka z predmetu Prvá pomoc) vysvetlila zásady postupov kardiopulmunálnej resuscitácie a možnosti použitia automatického externého defibrilátora

Foto: Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach

◀ PhDr. Jana Michalková, PhD. v prednáške ■ MONITORING VITÁLNYCH FUNKCIÍ (ukážka z predmetu Základy zdravotnej starostlivosti 2) objasnila sledovanie a záznam krvného tlaku, pulzu, dychu, telesnej teploty a saturácie kyslíkom u pacienta v rámci ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti

◀ doc. MUDr. Silvia Timková, PhD. v prednáške ■ VPLYV MODERNÉHO FAJČENIA NA ÚSTNU DUTINU (ukážka z predmetu Parodontológia 3) hovorila o rôznych formách fajčenia, medzi ktoré patrí klasický tabak, žuvací tabak a elektronické cigarety, a ich vplyvy na ústnu dutinu, pričom porovnávala nebezpečnosť jednotlivých foriem na ústne zdravie

Vo štvrtok 25. mája 2023 čakali stredoškolačkov ďalšie zaujímavé témy týkajúce sa študijného programu fyzioterapia v posluchárňach Kliniky fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie **UPJŠ** LF a UNLP na Rastislavovej 43 v Košiciach:

◀ Prednáška doc. PhDr. Viliama Knapa, PhD., MHA, MPH ■ KINEZIOLÓGIA CHRBTICE, v rámci ktorej hovoril o analýze kineziologického rozboru chrbtice, základných pohyboch chrbtice, meraní chrbtice a nových trendoch diagnostiky chrbtice

Foto: Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach

◀ Cvičenie vedené doc. PhDr. Viliamom Knapom, PhD., MHA, MPH nazvané ■ SENZOMOTORICKÁ STIMULÁCIA, v rámci ktorého objasnil princíp senzomotoriky, delenie proprioreceptorov, prvky Freemanovej techniky v senzomotorike, nácvik malej nohy a posturomed

Informačný servis

Bezplatné novinky zo Zdravotníctva raz týždenne:

Súhlasím s

podmienkami používania a potvrdzujem, že som sa oboznámil s ochranou osobných údajov

Posledné príspevky

Na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach otvorili nové laboratória pre biovedný výskum [↗](#)

📅 26. 5. 2023, Zdroj: **Stavebné noviny**, Strana: 5, Vydavateľ: **Zväz stavebných podnikateľov Slovenska**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Pavol Sovák**

Dosah: 700 GRP: 0,02 OTS: 0,00

Ďalšie zrekonštruované priestory Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach na Jesennej 5 budú od stredy slúžiť študentom i vedcom tejto univerzity. Rekonštruované priestory a prístroje, ktorých hodnota je viac ako mil. eur, budú slúžiť výskumu v oblasti proteínového inžinierstva nanomedicíny, bioenergetiky, a paleobiológie. Informovala o tom UPJŠ v Košiciach. Vybavenie nových laboratórií podľa univerzity výrazne zvýši vedecko-výskumnú úroveň zdieľaných laboratórií Centra interdisciplinárnych bioviéd Technologického inovačného parku UPJŠ a Katedry biofyziky PF UPJŠ, pričom sa svojou úrovňou a vybavením zaradia medzi špičkové laboratória európskeho i svetového významu. Nové laboratória budú slúžiť nielen zamestnancom Centra interdisciplinárnych bioviéd Technologického a inovačného parku UPJŠ (CIB TIP-UPJŠ) a Katedry biofyziky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ (KBF PF UPJŠ), ale aj študentom na druhom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania.

Očakáva sa, že v týchto laboratóriách sa budú realizovať výskumné projekty, ktoré budú prispievať k rozvoju vedy a technológií v prieniku biologických, fyzikálnych, chemických a infromatických vied. „Rekonštrukciou a vybavením uvedených laboratórií sme prispeli k zvýšeniu atraktívnosti vynoveného areálu Prírodovedeckej fakulty na Jesennej 5 pre študentov a spolupracujúcich partnerov,“ zhodnotil nové laboratória rektor univerzity **Pavol Sovák**. Financovanie rekonštrukcie a nákup moderného experimentálneho zariadenia do týchto laboratórií bolo viacdrojové a podieľali sa na ňom TIP-UPJŠ, CIB TIP-UPJŠ, PF UPJŠ, Katedra biofyziky PF UPJŠ, Ústav fyzikálnych vied PF UPJŠ a aj samotná Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Nové prístroje v týchto laboratóriách boli získané predovšetkým vďaka projektu Bio- Pickmol, ktorý bol financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ. Vybavenie laboratórií finančne menej náročnými prístrojmi je financované projektami APVV a VEGA. „Urobili sme ďalší krok, vďaka ktorému fakulta aj univerzita zvyšujú svoj kredit a konkurencieschopnosť. Veríme, že to prinesie nové témy výskumu a posilní aj medzinárodnú spoluprácu. Želám kolegom veľa úspechov, nech im novootvorené priestory pomôžu v ďalšom napredovaní,“ dodal dekan PF UPJŠ Roman Soták.

Povedzme si pravdu: Tu máme problém v oblasti kyberbezpečnosti [🔗](#)

📅 26. 5. 2023, 9:00, Zdroj: zive.aktuality.sk [🔗](#), Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 81 656 GRP: 1,81 OTS: 0,02 AVE: 1392 Eur

Firemný článok

V pravidelnej kyberbezpečnostnej ankete odpovedajú viac ako dve desiatky top odborníkov.

Pýtame sa profesionálov: Ktorý sektor alebo ktorá profesia by potrebovali intenzívne precitnutie v kyberbezpečnosti? Úprimne a krátko poslali odpovede, podporené rokmi skúseností, faktami a štatistikou.

Rastislav Janota riaditeľ, Národné centrum kybernetickej bezpečnosti SK-CERT

V Správe o kybernetickej bezpečnosti za rok 2022 Národný bezpečnostný úrad vyhodnotil ako absolútne najhorší sektor teplárenstvo. Lepšia, dokonca o dosť, je verejná správa a potom o trochu lepšia je doprava. Tieto údaje korešponujú aj s mojim pozorovaním pri dennej práci s incidentami. Ale nedá mi a rád by som povedal, že najlepší sektor je plynárenstvo, nasledovaný bankovníctvom a elektronickými komunikáciami.

Zdroj: respondent

Zuzana Motúzová advokátka, Motúzová & Lacko Advokátska kancelária

Jednoznačne štátny sektor a zdravotníctvo. Slovensko dnes čelí bezprecedentným kybernetickým a informačným hrozbám v dôsledku vojny na Ukrajine. Naši úradníci a štátni zamestnanci potrebujú byť dôsledne pripravení.

Zdroj: respondent

Martin Oczvirk riaditeľ odboru informačnej bezpečnosti a certifikácie, Úrad na ochranu osobných údajov

Každý sektor by mal venovať dostatočnú pozornosť ochrane svojich dát. Do úvahy musí brať hlavne špecifiká svojho odvetia. Osobne si myslím, že štátny sektor má prístup k najväčšiemu rozsahu osobných údajov a citlivých dát, a preto vzdelávanie od úradníka až po vrcholových pracovníkov štátu je nevyhnutné a musí byť povinné.

Zdroj: respondent

Pavol Sokol vedúci CSIRT-UPJS, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Keďže pôsobím v oblasti vzdelávania, upriamim by som pozornosť na profesiu učiteľa. Jedným z hlavných problémov, ktorým čelíme v oblasti informačnej a kybernetickej bezpečnosti, je nedostatok kvalifikovaného personálu na rôznych pozíciách. Na zvýšenie tohto počtu nie je potrebné len kvalitné materiálne zabezpečenie, ale aj odborne zdatní učitelia, ktorí budú viesť svojich žiakov v tejto oblasti.

Zdroj: respondent

Ján Andraško SOC Manažér, Binary Confidence

V kyberbezpečnosti nejde o sektory alebo profesie. Ide o to, aby vzdelávanie nebolo určené len „sekuritákom“, ale všetkým zamestnancom, ktorí vo firme využívajú IT prostriedky. Inak sa aj naďalej bude stávať, že finančný riaditeľ naletí na phishing a účtovníčka zaplatí podvrhnutú faktúru.

Zdroj: respondent

Martin Lohnert riaditeľ centra kybernetickej bezpečnosti Void SOC, Soitron

Slovensko je v Európskom Indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti 2022 na 23. mieste z 27. Ak chceme byť vyššie, čaká nás rozsiahla digitálna transformácia verejných služieb, zlepšovanie digitálnych zručností populácie aj rýchlejšia digitalizácia malých a stredných podnikov. A práve v nich sú dnes rezervy vo vnímaní aj prijímaní bezpečnostných opatrení, čo bude mať s intenzívnou digitalizáciou nepríjemné dôsledky.

Zdroj: respondent

Roman Čupka hlavný konzultant, Progress Software a CEO Synapsa Networks

Platí základné pravidlo, že človek je najslabším článkom v kyberbezpečnosti. Na druhej strane môže byť ten istý človek aj tým najsilnejším článkom. Preto by mal každý používať návyky z fyzického sveta a myslieť bezpečne aj v digitálnom priestore. Pokiaľ každá

organizácia a aj jednotliviec prevezmú túto zodpovednosť, je veľká šanca na zvýšenie odolnosti voči akýmkoľvek kyberhrozbám.

Zdroj: respondent

Tomáš Valenta riaditeľ, Check Point Software Technologies na Slovensku

Celkovo o vzdelávaní hovoríme veľa, ale stále je to málo. Je otázne, či to postačuje a čo sa reálne robí. Lebo zásadný pokrok zatiaľ nevidím. Ale je to úloha nás všetkých. Ak by som mal vybrať jeden alebo dva sektory, zameril by som sa na opatrenia v zdravotníctve, kde môže ísť mnohokrát o život, a potom na vzdelávanie mladých ľudí v školách, kde o život určite ide.

Zdroj: respondent

Miroslav Michalko vedúci Laboratória počítačových sietí, Technická univerzita v Košiciach

Zdravotníctvo. A hneď uvediem aj dôvody – narába s vysoko citlivými osobnými údajmi, výpadky poskytovania ich služieb majú priamy dosah na zdravie obyvateľstva a väčšina zamestnancov nie sú technicky zameraní odborníci. Začal by som od veľkých nemocníc a smeroval by som až k ambulantnému sektoru, i z dôvodu zavádzania elektronických služieb.

Zdroj: respondent

Ján Grujbár generálny riaditeľ, Aliter Technologies

Všetky.

Zdroj: respondent

Jaroslav Oster predseda správnej rady, Preventista.sk

Nárast incidentov často prerastajúcich hranicu trestného práva, výsledky interných aj externých auditov jasne poukazujú na skutočnosť, ktorá môže generovať obvyklé klišé „každý sektor“. Kategorizácia – kto koľko, je ale ďaleko náročnejšia. Ak by som mal vyzdvihnúť dva kľúčové, tak určite zdravotníctvo z dôvodu vysokej citlivosti a rizikovosti a školstvo ako okamžitú investíciu do budovania ľudských kapacít kyberbezpečnosti.

Zdroj: respondent

Tomáš Zaľko CEO etický hacker, Citadelo

Ako prvé mi ihneď napadlo zdravotníctvo. Ale tam to je zároveň najmenej reálne. Ako druhé – výroba. Chemická, potravinárska a akákoľvek iná. A tam to reálne je. Zdravotníctvo ešte stále ostalo v komunizme – s úplným centrálnym plánovaním a bez možnosti využívať spätnú väzbu trhu. Prežíva a nemá kultúru investovať do niečoho zdanlivo vedľajšieho, ako je kyberbezpečnosť. Platí to hlavne pre štátne nemocnice, súkromné to už seriózne riešia.

Zdroj: respondent

Miroslav Ilavský zodpovedná osoba na ochranu osobných údajov, Centrum vedecko-technických informácií SR

Slováci si žiaľ nevedia chrániť svoje súkromie, ani sa správať bezpečne v kyberpriestore. Je to dlhodobá zanedbaná oblasť. Riešením je systémové vzdelávanie. Z začať treba u detí na školách a pokračovať na všetkých úrovniach vzdelávania, ako aj u zamestnancov štátnych a verejných inštitúcií a firiem. Riešiť to treba celoplošne a systematicky. Akékoľvek skratky v tomto prípade fungujú iba čiastočne.

Zdroj: respondent

Tomáš Hettych viceprezident, ISACA

Zo sektorov je najviac zanedbaná tepelná energetika, verejná správa a zdravotníctvo. Pričom nejde len o nedostatok peňazí na vzdelávanie alebo implementáciu opatrení. Problémom je dlhodobá ignorácia problematiky kyberbezpečnosti a podceňovanie rizík. A z pracovných pozícií alebo rolí by vzdelávanie najviac potreboval stredný a vyšší manažment. Teda tí, ktorí rozhodujú, vlastnia a riadia procesy a riziká v organizáciách.

Zdroj: respondent

Richard Kiškováč generálny riaditeľ, Elkan

Na základe skúseností vidím dlhodobý nedostatok kompetencií v oblasti riešenia bezpečnostných incidentov. Rýchlo a správne zareagovať na kybernetický útok vyžaduje špecifické, komplexné znalosti ako aj zohratý tím. Iba dôkladná analýza postupu útočníkov je základom pre správne vyriešenie incidentu a prijatie potrebných opatrení aby sa podobný incident neopakoval. V tejto oblasti žiaľ stále zaostávame.

Zdroj: respondent

Jakub Berthoty advokát, Digital Legal

Sektor justície pracuje s veľmi citlivými dátami občanov, najmä orgány činné v trestnom konaní a súdy. Ich kyberbezpečnosť a súlad s predpismi na ochranu osobných údajov by mali byť prioritou. Úniky zo spisov do médií sú nemysliteľná vec, ktorú akosi tolerujeme.

Zdroj: respondent

Ivan Kopáčik bezpečnostný expert, Gordias

Intenzívnejšie vzdelávanie, ešte pred prijímaním opatrení, by potrebovali primárne zákazníci ako takí. Kybernetická bezpečnosť sa stala zaujímavou obchodnou komoditou. Bez znalostí „čo to je“, „prečo to potrebujem“, „v čom mi to pomôže“ a podobne síce vynaloží zákazník finančné prostriedky, ale môže zakúpiť preňho zbytočnú službu alebo produkt. Naletí. A keď to zistí, jeho nechť riešiť kyberbezpečnosť to len prehľbí.

Zdroj: respondent

Ivan Makatura generálny riaditeľ, Kompetenčné a certifikačné centrum kybernetickej bezpečnosti

Vykonalí sme prieskum v malých a stredných podnikoch o kybernetickej bezpečnosti a neveriacky krútime hlavou. Suverénne najviac „stratení“ v problematike sú štatutári organizácií. Akoby ich kybernetická bezpečnosť doslova obťažovala. V podstate to isté žiaľ vyplýva aj z výsledkov auditu vo veľkých organizáciách. To je prekvapivé zistenie, pretože digitálne zručnosti by mali byť elitnou vlastnosťou.

Zdroj: respondent

Michal Ďorda auditor kybernetickej bezpečnosti, Auditori.it

Na pravidelnej báze vidíme, že vybrané subjekty štátnej a verejnej správy nevedia dostatočne ochrániť a zabezpečiť spracúvanie osobných údajov, zdravotných informácií a iných citlivých informácií o občanoch. Nevedia ani poskytovať dôveryhodné a dostupné elektronické služby občanom tejto krajiny. Nečudujme sa potom, ak nám šikovní a múdri odchádzajú žiť a využívať služby v zahraničí. Napríklad v Estónsku.

Zdroj: respondent

Andrej Žucha generálny riaditeľ, ALISON Slovakia

Zvýšenú pozornosť si zaslúžia priemyselný a akademický výskum a vývoj. Sú pre organizácie cenné zdroje a kyberútoky, ktoré cieľia na kradnutie duševného vlastníctva, môžu spôsobiť veľké straty. Výskumníci a vývojári by mali byť vyškolení v kyberbezpečnosti, aby ochránili inovácie, dáta a know-how pred neoprávneným prístupom a zneužitím. Výskumné inštitúcie a vývojové oddelenia by mali posilňovať kyberbezpečnosť a zaviesť prísne opatrenia na ochranu výsledkov výskumu.

Zdroj: respondent

Pavel Nechala advokát, Nechala and partners

Budíček potrebujeme všetci, ale z hľadiska závažnosti dopadov sú to zdravotnícke zariadenia. Nesystémové riadenie a investičné dlhy vytvárajú zvýšené riziko práve v zdravotníctve. A to, že útoky prídu a budú rozsiahle, nám preukazujú iné európske štáty s lepšie pripravenými nemocnicami.

Zdroj: respondent

Martin Fábry konzultant pre kyberbezpečnosť kritickej infraštruktúry, Accura

Ransomvérový útok Black Basta na energetický konglomerát Hitachi Energy (ABB) ukázal, že útok cez dodávateľský reťazec na OT dodávateľa v priemysle a energetike môže mať dramatické globálne dôsledky, ak sa ransomvér začne šíriť k zákazníkovi. Tento scenár sa tu nenaplnil, keďže mnoho spoločností servisné VPN spojenia s týmto dodávateľom okamžite deaktivovalo. Bezpečnosť prevádzkových technológií je celosvetovo zanedbaná oblasť. V blízkej budúcnosti však môžeme čeliť novátorským útokom s rozsiahlymi dopadmi.

Zdroj: respondent

Vincent Karovič prodekan pre IT, Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave

Školstvo a ešte raz školstvo. Učitelia síce majú predstavy o hrozbách pri odosielaní citlivých údajov cez súkromnú mailovú adresu alebo cez číťové aplikácie, ale aj tak to robia. Často nemajú iné komunikačné možnosti so zákonnými zástupcami žiakov. Zamestnávateľa zväčša neposkytujú služobné telefóny ani zabezpečené emailové schránky. Aplikácia EduPage je síce rozšírená, no menej využívaná ako číťové aplikácie alebo nezabezpečené emailové účty. Táto oblasť nie je zo strany zriaďovateľa častokrát doriešená .

Zdroj: respondent

Miroslav Chlipala partner, Advokátska kancelária Bukovinský & Chlipala

Z hľadiska zodpovednosti a právnych následkov je úlohou štatutárov a vedúcich zamestnancov byť lídrami, motivátormi a budovateľmi kultúry kybernetickej odolnosti. Exponenciálny rast hrozieb a incidentov jednoznačne ukazuje, že kyberbezpečnosť nestačí iba delegovať. Každý štatutár musí pochopiť nezastupiteľnú úlohu v budovaní a udržiavaní kybernetickej odolnosti vo svojom „orchestri“!

Zdroj: respondent

Anketa je súčasťou prílohy Hospodárskych novín, ktorá sa venuje OT bezpečnosti. Prečítajte si aj titulný článok prílohy: Zdvornilé mlčanie bezpečnosť vo výrobných linkách nezlepší . Prevádzkové technológie predstavovali izolované ostrovčeky infraštruktúry. Priemyselná revolúcia 4.0 ich však digitalizovala a vytiahla „na svetlo“. Už ich vidia aj kyberzločinci a špionáž.

Autor: Firemný článok

V Košiciach korunovali kráľa univerzitného futbalu, trofej ostala doma [↗](#)

📅 26. 5. 2023, 9:43, Zdroj: kosiceonline.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 730 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 454 Eur

Technická univerzita v Košiciach získala od Slovenskej asociácie univerzitného športu mandát na organizáciu Finále univerzít SR 2023 vo futbale. Preto sa domáci stánok futbalistov Slávie TU stal v dňoch 24.5.-25.5.2023 miestom stretnutia najlepších futbalistov Slovenska z radov vysokoškolákov.

Víťazný tím Košičanov / foto TUKE

Napriek tomu, že sa samotní technici z Košíc na podujatie nekvalifikovali (vo vzájomnom zápole s **UPJŠ** len remizovali 3:3, no mali horšie skóre) na kvalite to tomuto podujatiu vôbec neubralo.

V úvodných semifinálových bojoch si lepšie počínali hráči **UPJŠ** a Univerzity Komenského, ktorí si tak vybojovali miestenku vo finálovom súboji. Súboj o tretie miesto tak ostal na pleciah Žilinskej univerzity a SPU Nitra.

Víťaznú trofej nakoniec zdvihli nad hlavy práve hráči **UPJŠ** po víťazstve nad Univerzitou Komenského 3:1. Bronzové medaile si odniesli študenti Žilinskej univerzity po víťazstve nad SPU Nitra 7:2. Najlepším brankárom turnaja sa stal Šimon Buhaj (**UPJŠ**), najlepším hráčom turnaja Tomáš Solotrúk (UK BA).

Výsledky zápasov

Semifinále:

SPU Nitra – **UPJŠ** 0:8

Žilinská univerzita – Univerzita Komenského 3:5

O 3. miesto

Žilinská univerzita - SPU Nitra 7:2

Finále

Univerzita Komenského – **UPJŠ** 1:3

Na 64. valnom zhromaždení SOŠV odovzdali Zlaté odznaky SOŠV [📄](#)

📅 26. 5. 2023, 10:46, Zdroj: olympic.sk [📄](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 628 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 348 Eur

Lubomír

Share with Facebook Share with Twitter

Na spoločnej fotografii zľava prezident SOŠV Anton Siekel, držiteľia Zlatého odznaku SOŠV František Révész, Rudolf Horváth, vedľa neho predseda OK Košice Miroslav Luberda, ktorý prevzal vyznamenanie za Mariána Kafku, ďalej Agnesa Búřilová, Vladimír Hančík, Pavel Blaho a viceprezident MOV Juan Antonio Samaranch ml.

Foto

Andrej Galica, SOŠV

Na piatkovom 64. valnom zhromaždení Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV) odovzdali Zlaté odznaky SOŠV. Z nových šiestich držiteľov si ich piati prevzali osobne, jeden sa ospravedlnil. Vyznamenania odovzdali prezident SOŠV Anton Siekel a viceprezident Medzinárodného olympijského výboru Juan Antonio Samaranch ml.

Uvádzame charakteristiky nových držiteľov Zlatého odznaku SOŠV. Na 64. VZ SOŠV boli odovzdané len tieto vyznamenania. Niektoré ďalšie si laureáti prevzali už na štvrtkovom stretnutí Juana Antonia Samarancha ml. so slovenskými športovými osobnosťami. Ostatné vyznamenania budú odovzdané pri iných vhodných príležitostiach. Nižšie uvádzame kompletný zoznam laureátov.

● ZLATÝ ODZNAK SOŠV

Udeľuje sa za výnimočný prínos pre olympijské a športové hnutie

PAVEL BLAHO

Bývalý čs. reprezentant a osemnásobný majster ČSSR v rýchlostnej kanoistike pôsobil ako metodik, ale predovšetkým sa stal mimoriadne úspešným trénerom, ktorého zverenci získali množstvo medailí na OH, MS a ME. Za čias ČSSR pôsobil ako reprezentačný tréner juniorov, na MS 1991 a na OH 1992 viedol aj mužskú reprezentáciu kajakárov. Po návrate z trénerského pobytu v Mexiku v rokoch 1995 – 2011 pôsobil ako reprezentačný tréner Slovenska. Trénersky sa spolupodpísal na zisku množstva medailí na OH, MS a ME v mužských i ženských disciplínach, najmä kajakárskych, vrátane troch olympijských kovov – striebra Kňazovického na OH 1996 v Atlante, bronzu štvorkajaka na OH 2004 v Aténach a striebra štvorkajaka na OH 2008 v Pekingu. Ako tréner sa podpísal na mnohých európskych a svetových tituloch našich štvorkajakov a pôsobil na piatich edíciách olympijských hier. V rokoch 1993 – 1995 bol generálny sekretár Slovenského zväzu rýchlostnej kanoistiky. V máji oslavuje 70. narodeniny.

AGNESA BÚŘILOVÁ

Sama súťažila na ZOH v krasokorčuľovaní (pod dievčenským menom Wlachovská v športovej dvojici s Petrom Bartosiewiczom bola 9. ZOH 1964 v Innsbrucku), potom na nich trénersky viedla nášho bronzového medailistu zo ZOH 1984 Jozefa Sabovčíka. Ako pretekárka štartovala s Bartosiewiczom ešte dvakrát na MS a štyrikrát na ME, spolu získali tri tituly majstrov ČSSR. Trénersky pôsobila v Slovane Bratislava aj v SVŠ Bratislave. Jej najznámejší zverenec Sabovčík v rokoch 1985 a 1986 sa stal majstrom Európy. Ako prvý človek v histórii predviedol na vrcholnej súťaži štvoritý skok. Viedla aj ďalších reprezentantov ČSSR: Tatianu Michalkovú, či športové dvojice Kostková – Komár, resp. Kovářová – Komár. Po päťročnom trénerskom pobyte v Grécku pôsobila ako metodička Slovenského krasokorčuľarskeho zväzu, neskôr trénovala v Sabovčíkovej krasokorčuľarskej akadémii Jumping Joe aj Slovane Bratislava. V januári oslávila osemdesiatku.

VLADIMÍR HANČÍK

Dlhodobý veľmi úspešný volejbalový tréner a popredný funkcionár. Ako klubový tréner dosiahol najväčšie úspechy s tímom žien Slávie UK Bratislava, ktorý viedol v rokoch 1971 – 1979, 1982 – 1984, 1990 - 1997. Získal s ním tri tituly majstra ČSSR (1976, 1978, 1983), triumf v Pohári víťazov pohárov 1976, 3. miesto v PVP 1975 aj v záverečnom turnaji Európskeho pohára majstrov 1983. V rokoch 1984 – 1986 viedol ženskú volejbalovú reprezentáciu ČSSR, trénoval aj reprezentačný tím Rakúska. V rokoch 1988 – 1998 bol predseda volejbalového oddielu TJ Slávia Uk Bratislava a v rokoch 1998 – 2020 prezident volejbalového klubu Slávia UK Bratislava. Na budúci rok oslávila osemdesiatku.

RUDOLF HORVÁTH

Jedna z najväčších postáv v histórii hádzanej na Slovensku, vynikajúci hráč, významný funkcionár a popredný telovýchovný vedec a pedagóg. Ako hráč pôsobil v Tatrane Prešov (1958 – 1966 a 1968 – 1975), s ktorým získal dva tituly majstra ČSSR (1969 a 1971) a počas vojenčiny v Dukle Praha (1966 – 1968), s ktorou získal titul majstra ČSSR a dvakrát postúpil do finále Európskeho pohára majstrov

(1967 a 1968). V reprezentácii ČSSR hral v rokoch 1967 – 1975, pričom na MS 1967 sa podieľal na zisku titulu majstrov sveta. V rokoch 1988 – 1992 bol predsedom Československého zväzu hádzanej, štyri roky bol tajomníkom KV ČSZTV v Košiciach Ako telovýchovný pedagóg pôsobil na FTVŠ UK Bratislave, na **UPJŠ** v Prešove, na Prešovskej univerzite (prodekan Pedagogickej fakulty) a na UMB v Banskej Bystrici, kde v roku 2004 získal titul profesora. Vlni oslávil 75. narodeniny.

MARIÁN KAFKA

Dlhoročný významný člen Olympijského klubu Košice a jeho kronikár, gestor a kustód Siene olympizmu Strednej športovej školy v Košiciach a OK Košice, dlhoročný aktívny člen Slovenskej olympijskej akadémie, športový publicista (autor publikácií o histórii olympijského basketbalu aj o prvej slovenskej olympioničke Matylde Pálfyovej a prác o slovenských olympionikoch z regiónu Košíc), nadšený lektor olympijskej výchovy. Pôsobeniu v športe sa roky venoval popri lekárskej profesii. Vlni oslávil 81. narodeniny.

FRANTIŠEK RÉVÉSZ

Bývalý atlét Slávie UK Bratislava v rokoch 1972 – 2014 pôsobil ako stredoškolský učiteľ telesnej výchovy v Šahách, bol aj futbalový tréner vo FK Šahy. Vychoval množstvo neskorších úspešných absolventov FTVŠ UK v Bratislave, aj viacero reprezentantov. Od roku 1972 nepretržite organizuje medzinárodné športové súperenia stredoškolákov vo futbale a vo volejbale. V roku 1992 inicioval vznik majstrovstiev maďarských škôl v SR. V roku 2006 sa stal zakladateľom Olympijského klubu Alojza Szokolého v Šahách, ktorý stále vedie. Tento olympijský klub dlhodobo patrí medzi najaktívnejšie na Slovensku a organizuje množstvo podujatí. Vo veľkej miere sa zaslúžil o spoluprácu Združenia olympijských klubov SR s partnerskými organizáciami v Maďarsku. V marci oslávil 75. narodeniny.

Držitelia ďalších vyznamenaní SOŠV za rok 2022

● STRIEBORNÝ ODZNAK SOŠV

(za výrazný prínos pre olympijské a športové hnutie)

Branislav Delej, Ján Godál, Anton Hamran, Jaroslav Holeša, Štefan Chudík, Alfons Juck, Dušan Koblišek, Pavlína Kohútová-Štefková, Jozef Konečný, Miroslav Luberda, Štefan Máj, Vladimír Mihočko, Juraj Mokrý, Dušan Noga, Ján Petrovič, Jan Plachetka, Peter Rovnianek, Martin Schelling, Milan Špánik st., Jozef Tománek

● BRONZOVÝ ODZNAK SOŠV

(za dlhodobú prácu a prínos pre rozvoj olympijského a športového hnutia)

Gabriel Bogdányi, Erik Cap, Eva Eibnerová-Drahovská, Ondrej Gajdoš, Ján Garaj, Miloš Gašaj, Ľubomír Ftáčnik, Jozef Gajdošík, Eva Gažová, Jozef Gál, Ján Gigac, Milan Jagnešák, Stanislav Kočiš, Anna Košíková, Viliam Martinkovič, Ľudmila Melicherová, Miroslav Michalech, Ľubomír Orosz, Pavol Palša, Jozef Pavelka, Karol Pátek, Ivan Petrovič, František Pitoňák, Milan Pollák, Alena Procházková, Elena Režná, Róbert Ruffíni, Rudolf Slíž, Dušan Šimočko, Hana Švehlová-Mazáková, Jaroslav Švorc, Ján Valuška, Ľudovít Valárik, Dušan Vanický, Miroslav Vavák

● MEDAILA SOŠV

(za úspešnú reprezentáciu na OH/ZOH, resp. za zisk medaily na Svetových hrách)

Pavol Bojanovský, Vidor Borsig, Eva Guzikiewiczová-Berková, Anna Hradská-Kopecká, Martina Hrašnová, Tomáš Jančí, Miroslav Vanko, Alexandra Filipová, Zuzana Hrašková, Monika Chochlíková, Ingrida Suchánková

● PLAKETA SOŠV

(za významný príspevok k rozvoju olympizmu a športu)

Andrea Baluchová, Anna Berdáková, Centrum voľného času Junior Banská Bystrica, Dagmar Gavorníková, Mária Hajduková, Jozef Kačenga, Ľubica Neuschlová, Gerhard Puchír, Július Šefčík, Dušan Trčan

● ČESTNÉ UZNANIE SOŠV

(za dlhodobú aktivitu v športe)

Marián Babjak, Ján Bakyta, Lenka Bohunická, Zuzana Grochalová, Milan Hort, Marián Kalabus, Dušan Machník, Marcel Matanin, Igor Pohle, Radovan Sojka, Milan Sulety

MÁŠ TALENT?

VYUŽI MOMENT

A UKÁŽ SA!

O grant Nadácie SOŠV sa môžu uchádzať jednotlivci vo veku 10 až 18 rokov ako aj mládežnícke športové kolektívy.

Chcem vedieť viac

MÁŠ TALENT?

VYUŽI MOMENT

A UKÁŽ SA!

O grant Nadácie SOŠV sa môžu uchádzať jednotlivci vo veku 10 až 18 rokov ako aj mládežnícke športové kolektívy.

Chcem vedieť viac

Najčítanejšie

Code

Contact

Emailová adresa

Contact

Pred zadaním e-mailovej adresy si prečítajte Podmienky ochrany osobných údajov a súkromia. Súhlas na odoberanie noviniek môžete kedykoľvek odvolať.

Exkluzívny partner

Autor: SOŠV || Ľubomír | Souček || soucek

Svet okolo nás [📄](#)

📅 26. 5. 2023, 14:48, Relácia: **Svet okolo nás**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 516 Eur**

[strojový prepis] ...Máš i z prírodovedeckej fakulty **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. No a o týždeň sa v rubrike svet okolo nás zameriame na výrobu, že. Svet okolo...

Maslo alebo margarín [↗](#)

📅 27. 5. 2023, 19:56, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **337 500 GRP**; **7,50 OTS**; **0,08 AVE**; **48339 Eur**

Viktor Vincze, moderátor:

Maslo alebo margarín? To je otázka, ktorá rozdelila odborníkov na cholesterol na dva tábory.

Zuzana Čimová, moderátorka:

Jedna strana tvrdí, že by sme sa masným jedlám mali vyhýbať, druhá zas, že telo si poradí samo a užívanie liekov je zbytočné. Zisťovali sme, čo hovoria najnovšie poznatky vedy.

Žilina, anketa:

Veľa vecí vplýva zle na cholesterol.

Zuzana Lechanová, redaktorka:

Čo napríklad?

Žilina, anketa:

Napríklad, keď sa človek nehýbe, keď je masné jedlá, veľa tukov.

Žilina, anketa:

Vajíčka, myslím, no a masné jedlo.

Žilina, anketa:

Nejaké možno nezdravé, vyprážené.

Chantal Staruchová, redaktorka:

To všetko sú názory, ktorých sa verejná, ale aj lekárska mienka drží už roky. Skupina britských odborníkov však prišla so štúdiou, ktorá sa ich snaží vyvrátiť. Spochybňuje súvislosť medzi vysokým cholesterolom a ochoreniami srdca. Búrlivé diskusie vyvolalo najmä tvrdenie, že strava nemení hodnoty cholesterolu v krvi.

Daniel Pella, prednosta II. kardiologickej kliniky **UPJŠ** LF a VÚSCH:

Cholesterol z potravy tvorí zhruba asi 15 % podielu na celkovom cholesterolu. Takže áno, v potrave je ten príjem relatívne malý.

Chantal Staruchová, redaktorka:

Neznamená to však, že si na tučné jedlá nemusíme dávať pozor.

Jozef Rusnák, gastroenterológ:

Vysoký cholesterol pacienta nebolí, ale môže spôsobiť závažné zdravotné problémy, ako je cievna mozgová príhoda, infarkt myokardu.

Chantal Staruchová, redaktorka:

Podľa odborníkov by sme ale jedlá s obsahom cholesterolu z jedálnička určite vyškrtávať nemali. Dôležité je podľa nich s ničím to nepreháňať.

Petronela Forišek Paulová, nutričná terapeutka a vedkyňa SAV:

Môže byť v tej strave aj maslo, môžu tam byť aj mliečne výrobky, alebo takisto teda aj tie údeniny, ale do nejakej menšej miery. Mali by byť určite obmedzované. Ide o to množstvo, že by nemali učiťe prevažovať v tej strave.

Daniel Pella, prednosta II. kardiologickej kliniky **UPJŠ** LF a VÚSCH:

Ludia, ktorí majú normálne hladiny cholesterolu, tak tí ozaj môžu konzumovať aj potraviny, ktoré obsahujú isté množstvo cholesterolu.

Chantal Staruchová, redaktorka:

Mnohé potraviny, ktoré obsahujú veľké množstvo cholesterolu sú zároveň bohaté na vitamíny. Kde je teda tá rozumná hranica?

Daniel Pella, prednosta II. kardiologickej kliniky **UPJŠ** LF a VÚSCH:

Osobne by som nikdy nepovedal, že napríklad maslo je škodlivé. Na druhej strane je treba povedať, že predovšetkým margaríny bývajú obohacované o mnohé látky, ktoré sú tiež tukovej povahy, nie sú cholesterolom, ale škodia zdraviu.

Petronela Forišek Paulová, nutričná terapeutka a vedkyňa SAV:

Je dobré uprednostňovať tie potraviny, ktoré obsahujú tie vhodnejšie typy tuku - tuk z rýb alebo olivový olej, ľanový olej, avokádo alebo, samozrejme, orešky, semenka.

Chantal Staruchová, redaktorka:

Poslednou spornou veličinou sú lieky na cholesterol, takzvané statíny. Britský tím vedcov tvrdí, že by sme sa ich mali zbaviť.

Jozef Rusnák, gastroenterológ:

Máme množstvo štúdií, ktoré hovoria práve o tom, že určite majú pre zdravie človeka benefit. Taký nežiaduci účinok, ktorého sa ľudia, alebo teda pacienti, boja je poškodenie svalu, ale je to veľmi zriedkavá komplikácia.

Chantal Staruchová, redaktorka:

Odborníci sa zhodujú, že pri mierne zvýšených hodnotách by sme sa predsa len najskôr mali pokúsiť upraviť životosprávu. Regionálne štáby a Chantal Staruchová, Televízia Markíza.

Uzavreli zmluvu s firmou, s ktorou spolupráca má zefektívniť umelé oplodnenie [↗](#)

📅 28. 5. 2023, 5:00, Zdroj: najmama.aktuality.sk [↗](#), Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák

Dosah: 57 565 GRP: 1,28 OTS: 0,01 AVE: 1233 Eur

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach uzavrela spoluprácu s českou firmou zameranú na komerčný rozvoj vznikajúceho know-how a vedecké technológie univerzity týkajúce sa umelého oplodnenia. Zástupcovia UPJŠ a investora o tom informovali na pondelkovej tlačovej konferencii.

Spolupráca nadväzuje na transfer pokrokovej technológie pre metódu in vitro fertilizácie (IVF) objavenej v laboratóriách UPJŠ. Zefektívnenie umelého oplodnenia z dielne univerzity by sa tak malo dostať do praxe. V rámci Slovenska sa podľa univerzity vytvára unikátne partnerstvo výskumného prostredia so zahraničnou holdingovou spoločnosťou, ktoré sa formovalo prostredníctvom Technologického a inovačného parku UPJŠ (TIP-UPJŠ). "Ide o klasickú symbiózu základného výskumu, ktorý bol realizovaný v prostredí našej Lekárskej fakulty, ale aj v prostredí našich partnerských univerzít. Príbeh vzájomných rokovaní sa po roku a pol v decembri minulého roka uzavrel odpredajom duševného vlastníctva a patentovania celého toho procesu," spresnil rektor UPJŠ **Pavol Sovák**. Podľa neho teraz prichádza na rad vzácna etapa, v rámci ktorej budú univerzita a nový majiteľ duševného vlastníctva spolupracovať aj naďalej, čo opäť vytvára priestor pre odborné skupiny UPJŠ.

Člen správnej rady spoločnosti Faba Capital Robert Artur Pierug uviedol, že celosvetovo vyhľadáva umelé oplodnenie 48 miliónov párov ročne, pričom toto číslo medziročne rastie o 20 až 30 percent. Metóda spočíva v tom, že sa na základe vzorky odobratej z tekutiny okolo embrya zisťuje pravdepodobnosť uchytenia v maternici. "Pravdepodobnosť otehotnenia pri aktuálnej technológii je zhruba 30 percent. Neinvazívna metóda, s ktorou prichádzame vďaka spolupráci s UPJŠ v Košiciach, ju dokáže zvýšiť až na 70 percent, čo je celkom zásadné pre psychiku ženy a rodinu ako takú," vysvetlil generálny riaditeľ firmy Robert Flocius.

Tento článok mohol vzniknúť aj vďaka tomu, že ste si predplatili prémiový obsah, pretože už aj Najmama.sk je súčasťou Aktuality Navyše. Ďakujeme za vašu priazeň.

Autor: Najmama.sk

Neurologička o skleróze multiplex: Spúšťa ju aj nedostatok slnka či veľmi slaná strava

28. 5. 2023, 17:15, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Lenka Haniková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 50 553 GRP: 1,12 OTS: 0,01 AVE: 1177 Eur

Rizikovým faktorom je aj fajčenie.

Na Slovensku žije s diagnózou skleróza multiplex odhadom osem- až deväťtisíc pacientov. Presné informácie o incidencii choroby síce nemáme, no ľudí s touto diagnózou pribúda.

„Najväčší nárast pozorujeme po puberte. Najmladšia pacientka, ktorú liečim, mala začiatok choroby v 12. roku,“ vysvetľuje Jarmila Szilasiová, zástupkyňa prednostky Neurologickej kliniky Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach a Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ochorenie bolo v Európe už pred 300 rokmi, no nárast počtu nových prípadov súvisí so zmenou ľudského imunitného systému, ktorý je vystavený mnohým škodlivým environmentálnym faktorom. Vidíme to aj v náraste ďalších autoimunitných chorôb.

„Nárast novodiagnostikovaných prípadov je spôsobený aj lepšou diagnostikou choroby v posledných 20 rokoch, najmä dostupnosťou zobrazovacích vyšetrení mozgu a miechy, ako je magnetická rezonancia,“ vysvetľuje v rozhovore Szilasiová.

V rozhovore sa tiež dočítate: Ako sa toto ochorenie najčastejšie prejavuje Prečo sa objavuje skôr v mladom veku Prečo je viac ženských pacientok Aký vplyv má genetika

Ľudia so sklerózou multiplex môžu žiť úplne normálny život, no choroba ich môže aj zo života vyradiť. Neraz sa cítia osamelí a izolovaní. Každoročne si pripomíname na konci mája aj svetový deň tohto ochorenia. Začnime teda tým, čo je skleróza multiplex?

- Roztrúsená skleróza, alebo sclerosis multiplex (SM), je ochorenie, ktoré sa začína v mladom dospelom veku, medzi 20. až 40. rokom života. Viac postihuje ženy ako mužov, u malých detí a vo vysokom veku (nad 70 rokov) je jej začiatok veľmi vzácny.

Choroba postihuje celosvetovo 2,8 milióna ľudí a je najčastejšia neúrazová neurologická choroba, ktorá vedie k invalidizácii. Zároveň platí, že Slovensko patrí medzi krajiny s vyšším výskytom tohto ochorenia, čo súvisí so zemepisnou šírkou.

Čo teda vieme o tom, ako táto choroba vzniká?

- Roztrúsená skleróza sa začína, keď dôjde k súhre viacerých rizikových faktorov, ktoré spustia určitý typ abnormálnej imunitnej reakcie. Bunky vlastnej imunity začnú pôsobiť proti niektorým molekulám v mozgu a mieche, napádajú ich a poškadzujú, akoby išlo o cudzie tkanivá.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokPrejedáme sa, žijeme v strese, vidno to na našom trávení. Lekárka radí, ako sa stravovať Čítajte

Prečo k tomu dochádza?

- Faktory, ktoré ochorenie spúšťajú, sú časté opakujúce sa vírusové infekcie dýchacích ciest, nedostatok slnka a vitamínu D v tele, obezita, fajčenie cigariet, nedostatok pohybu, nadmerne slaná potrava, narušenie obsahu a rovnováhy mikróbov v čreve.

Podstata choroby je imunitne podmienený zápal v nervovom systéme, ktorý sa vyskytuje v mnohopočetných ložiskách, s typickou stratou obalov nervových vlákien (myelínu).

Ložiská sú „roztrúsené“ po celom mozgu a mieche, z toho názov roztrúsená skleróza. Súčasne dochádza v ložiskách zápalu k strate poškodených nervových buniek v mozgu a mieche, ktoré bez svojho ochranného myelínu zanikajú a ich funkcia sa stráca. Keďže ide o „útok“ vlastných imunitných buniek proti vlastným tkanivám, patrí roztrúsená skleróza medzi autoimunitné ochorenia.

S akými príznakmi za vami najčastejšie pacienti chodia, ako sa u nich toto ochorenie prejavuje?

- Začiatok choroby môže byť úplne nenápadný, ale aj s veľmi vážnymi príznakmi. Najčastejšie je zápalom poškodený zrakový nerv, kedy si pacient sťažuje na rozmazané videnie na jednom oku, tento stav trvá niekoľko dní.

Druhý najčastejší príznak je spojený s ložiskovým zápalom miechy, ktorý sa prejavuje mravenčením, trpnutím, zmenenou citlivosťou na teple a končatinách, prípadne aj častým nutkaním na močenie.

Tretím častým začiatkom choroby môže byť porucha rovnováhy, hybnosti svalov oka s dvojitém videním, nerovnováha, porucha výslovnosti, necitlivosť tváre alebo jazyka.

Všetky prejavy choroby súvisia s lokalitou v nervovom systéme, kde sa vytvoria drobné ložiská zápalu (4 až 9 milimetrov), a ktoré dráhy postihnú, napríklad zrakovú, dráhu pre citlivosť, alebo hybnosť a rovnováhu.

Neskôr sa objavia v prvých príznakoch ďalšie, prejavujú sa ako iné ťažkosti, ide o nový klinický atak. Postupom choroby sa „nabaľujú“ na seba všetky symptómy, po niekoľkých rokoch môže mať pacient poruchy zraku, hybnosti, citlivosti, pozornosti, poruchy ovládania močenia, chronickú únavu.

Je to ako napríklad u rakoviny prsníka, že niekedy prídu pacientky už veľmi neskoro a nemuselo by byť toto ochorenie v závažnejšom štádiu, keby prišli za vami skôr?

- S takýmito prípadmi sa stretávame veľmi zriedkavo, pretože príznaky choroby sú veľmi zreteľné, znepokojivé, privedú pacienta k lekárovi. Väčšinou neprebiehajú dlhé mesiace či roky nebadane.

Neurológovia na Slovensku sú veľmi dobre edukovaní, vedú rozpoznať ochorenie už pri prvých prejavoch. Pri podozrení na diagnózu alebo po potvrdení diagnózy odosielajú svojich pacientov do špecializovaných ambulancií – SM centier, kde sa im už ďalej venujú lekári a sestry so zameraním na demyelinizačné ochorenia, kam patrí aj roztrúsená skleróza.

Keď už ochorenie vypukne, ako ovplyvňuje život pacienta?

- Choroba má u každého pacienta inú intenzitu, a preto môže život pacienta ovplyvniť pri miernej aktivite iba mierne, na druhej strane sú pacienti s vysokou aktivitou, rýchlym nástupom ťažkého stupňa zneschopenia, aj pri liečbe.

Väčšina pacientov môže pokračovať v normálnom živote a vo svojom zamestnaní s určitými obmedzeniami aj mnoho rokov od začiatku choroby, najmä ak liečba, ktorú podstupujú, je efektívna a navodila zastavenie zápalového procesu.

Nie všetci majú túto „optimálnu odpoveď“ na liečbu, choroba ich obmedzuje. Niektorí musia zmeniť zamestnanie, sú invalidizovaní, choroba im bráni vykonávať sústavnú prácu. S tým súvisia aj problémy v denných aktivitách v domácnosti a obmedzenie sociálnych aktivít.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Pediatrička: Už som dostala aj knihu s argumentmi proti očkovaniu. Po troch stranách som prestala čítať Čítajte

Kolko máme pacientov diagnostikovaných na sklerózu multiplex ročne na Slovensku? Ak by sme to mali porovnať s obdobím pred 15 rokmi, pribúda týchto pacientov?

- Presné informácie o incidencii choroby na Slovensku nemáme, odhadom žije na Slovensku s touto diagnózou 8- až 9-tisíc pacientov. Pribúdanie pacientov je dané existenciou rizikových faktorov v populácii mladých ľudí a súvisí so životným štýlom, výskytom bežných vírusových infekcií v našej zemepisnej oblasti. Nárast novodiagnostikovaných prípadov je spôsobený aj lepšou diagnostikou choroby v posledných 20 rokoch, najmä dostupnosťou zobrazovacích vyšetrení mozgu a miechy, ako je magnetická rezonancia.

Ochorenie bolo v Európe už pred 300 rokmi, no nárast počtu nových prípadov v súčasnosti určite súvisí so zmenou ľudského imunitného systému, ktorý je vystavený mnohým škodlivým environmentálnym faktorom. Vidíme to aj v náraste ďalších autoimunitných chorôb. Presnú príčinu vzniku roztrúsenej sklerózy nepoznáme, preto nevieme účinne zakročiť prevenciou choroby v populácii adolescentov a u mladých dospelých.

Keď sa povie skleróza multiplex, mnoho ľudí si možno predstaviť, že ide o ochorenie, ktoré postihuje ľudí vo vyššom veku. Ako ste však hovorili už na začiatku, objavuje sa v mladom veku. Prečo je to tak?

- V mladom veku dozrieva imunitný systém človeka, mení sa, stretáva sa s rôznymi podnetmi, ako sú infekcie, cudzorodé látky hlavne v potrave, vytvárajú sa protilátky, pamäťové imunitné bunky, vytvárajú lokálne zápalové reakcie v tele. Vo vysokom veku už imunitné pochody prebiehajú s menšou intenzitou, súvisí to so zníženou schopnosťou tvorby bielych krviniek, hlavne lymfocytov, v týmuse a kostnej dreni.

Akého najmladšieho pacienta či pacientku ste diagnostikovali?

- Deti s roztrúsenou sklerózou sú sledované a liečené detskými neurológmi, do našej ambulancie sa dostávajú v dospelom veku. Takmer v 90 percentách sa začína ochorenie medzi 15. a 50. rokom života, asi v desiatich percentách po 50. roku, z toho po 60. roku výnimočne (iba jedno percento).

Detskí pacienti so SM sú tí, u ktorých sa choroba rozvinie pred 18. rokom života. Tvoria dve až päť percent všetkých pacientov. Pred 11. rokom sa popisuje vznik choroby iba v jednom percente prípadov. Najväčší nárast pozorujeme v dobe po puberte. Najmladšia pacientka, ktorú liečim, mala začiatok choroby v 12. roku.

Aký je najvyšší vek pacienta či pacientky, ktorých liečite?

- Vo svete bol popísaný prípad pacienta so začiatkom SM v 80. roku. Liečim pacientku, u ktorej sa začali prejavy choroby v 62. roku života. U pacientov so začiatkom po 60. roku často zisťujeme, že prvé prejavy už mali mnoho rokov skôr, no neboli diagnostikovaní, lebo nevyhľadali lekára, alebo neboli vyšetrení neurológom. V súčasnosti sa popisuje aj takzvaná prodromálna fáza choroby.

O čo ide?

- Je to obdobie odhadom päť až desať rokov pred objavením sa zreteľných neurologických ťažkostí, keď už prebieha zápalový proces v nervovom systéme, ale pacient pociťuje nešpecifické zmeny ako nezvyčajnú únavu, tráviace ťažkosti alebo poruchy močenia.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokKožný lekár o znamienkach a rakovine: Pozor na slnko i ženské časopisy Čítajte

Zároveň ste spomínali, že roztrúsená skleróza postihuje prevažne ženské pohlavie. Prečo práve ženy?

- Pomer postihnutia žien a mužov s roztrúsenou sklerózou je tri ku jednej. Je to spôsobené pravdepodobne odlišným hormonálnym vybavením žien, odlišnou schopnosťou príjmu a spracovania vitamínu D, odlišnou intenzitou zápalových reakcií a tiež distribúciou tuku v tele a vyšším sklonom k obezite. Tukové tkanivo a imunitne podmienený zápal spolu úzko súvisia. V USA bolo dokázané, že epidémia obezity u žien v pubertálnom období, s BMI vyšším ako 30, súvisela s nárastom novodiagnostikovaných pacientov so SM.

U mužov je to teda skôr rarita?

- Muži s diagnózou SM nie sú raritou, tvoria štvrtinu až tretinu všetkých chorých. Muži majú v porovnaní so ženami horší priebeh choroby, určité odlišnosti v klinických prejavoch a tiež o niečo horšiu prognózu.

Vieme vzniku tejto choroby nejako zabrániť, alebo to určuje genetika, že má pacient na to predispozíciu?

- Choroba nie je dedičná podľa pravidiel dedičnosti chorôb. Dedičný je typ imunity v rodine, určitá väčšia „vnímavosť“ na rozvoj autoimunitnej reakcie organizmu. V niektorých rodinách pozorujeme výskyt u dvoch i viacerých príbuzných, napríklad rodič a dieťa, alebo dvaja súrodenci.

Účinná prevencia choroby nie je doteraz známa. Vieme však edukovať ženské pacientky k správnej životospráve, výberu a zloženiu potravín, dostatku vitamínu D a odstráneniu známych rizikových faktorov, aby znížili riziko rozvoja choroby u svojich detí.

V súčasnosti, aj napriek dostupnosti 18 liekov, u niektorých pacientov nie je možné doceliť zastavenie pokračujúcej aktivity ochorenia. Pracuje sa aj na nejakéj liečbe, ktorá by viedla k vyliečeniu ochorenia?

- V súčasnosti nie je na svete známa terapia, ktorá by roztrúsenú sklerózu definitívne vyliečila a zvrátila všetky prejavy choroby. V Slovenskej republike máme dostupné a uhrádzané zdravotnými poisťovňami v indikovaných prípadoch všetky najnovšie a najúčinnnejšie lieky.

Táto liečba významne spomaľuje zhoršovanie choroby tým, že zastavuje zápalové reakcie už na úrovni imunitných buniek v krvi a lymfatickom systéme, a tým aj zápalové procesy v mozgu a mieche. Ložiská, ktoré sa už vytvorili, nevieme touto liečbou odstrániť a prinavrátiť pacientovi stratenú funkciu.

Cieľom liečby je, aby sa zastavil zápal a tvorba ďalších ložísk. Táto liečba je preto preventívna, dlhodobá, celoživotná. Výskum nových liekov neustále napreduje, každý rok prichádzajú nové, účinnejšie molekuly liečiv oproti predchádzajúcim.

Autor: Lenka Haniková

POZVÁNKA | Reštrukturalizácia vs. preventívna reštrukturalizácia - Posledná záchrana podnikateľa? (online - živé vysielanie) - 12.6.2023

📅 29. 5. 2023, 0:25, Zdroj: epravo.sk, Autor: Ich, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 761 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 184 Eur

V spolupráci so spoločnosťou Origon Recovery Solutions sme pre Vás pripravili online seminár (webinár) zaoberajúci sa problematikou reštrukturalizácie.

V uplynulom roku bol na Slovensku v rámci podpory podnikateľského prostredia prijatý balík zákonov zameraný predovšetkým na riešenie hroziacej platobnej neschopnosti. Webinár bude zameraný na možnosti riešenia úpadku podnikateľa, ako aj hrozby samotného úpadku. Bude sa tiež venovať analýze výhod a nevýhod inštitútov preventívnej reštrukturalizácie a formálnej reštrukturalizácie a ich dopadov na daňové a obchodné činnosti podnikateľov.

Program:

12. 6. 2023, 9:00 hod. - 12:00 hod.

ONLINE - ŽIVÉ VYSIELANIE

Registrovať sa ZADARMO môžete >>> TU.

Prístupové údaje Vám budú dňa 11. 6. 2023 zaslané na e-mailovú adresu, ktorú zadáte pri registrácii. Prosíme, skontrolujte aj spam.

Lektor:

Jaroslav Dolný (Origon Recovery Solutions)

doc. JUDr. Ing. Jaroslav Dolný, PhD.

Jaroslav Dolný je partnerom spoločnosti Origon Recovery Solutions. Má rozsiahle skúsenosti v oblasti konkurzov a reštrukturalizácií a je špeciálnym správcom zapísaným v oddiele špeciálnych správcov Ministerstva spravodlivosti SR.

Počas praktického výkonu správcovskej činnosti bol správcom viacerých spoločností a vypracoval reštrukturalizačné posudky, na základe ktorých bola povolená reštrukturalizácia dlžníkov, pôsobil aj ako ustanovený správca v reštrukturalizačnom konaní, taktiež ako dozorný správca po ukončení reštrukturalizácie spoločnosti.

V súčasnosti pôsobí aj ako odborný asistent na katedre obchodného a hospodárskeho práva Právnickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a ako rozhodca na rozhodcovskom súde zriadenom pri Slovenskej živnostenskej komore.

PARTNER ONLINE KONFERENCIE - ORIGON RECOVERY SOLUTIONS

Registrovať sa ZADARMO môžete >>> TU.

Prístupové údaje Vám budú dňa 11. 6. 2023 zaslané na e-mailovú adresu, ktorú zadáte pri registrácii. Prosíme, skontrolujte aj spam.

Online – živý prenos:

Konferencia bude prenášaná naživo s maximálnym užívateľským komfortom. Môžete ju sledovať z akéhokoľvek zariadenia s pripojením na internet – z počítača, tabletu či mobilného telefónu. Nie je potrebné nič inštalovať, stačí ľubovoľný webový prehliadač. S prednášajúcimi môžete v reálnom čase komunikovať prostredníctvom chatovacieho nástroja. Najneskôr do 24 hodín od ukončenia vysielania Vám bude poskytnutá prezentácia prednášajúcich a záznam konferencie.

© EPRAVO.SK – Zbierka zákonov, judikatúra, právo | www.epravo.sk

Autor: redakcia (Ich)

29.5.2023

Autor: Ich